वैदिक वाङ्गमय नीतिशास्त्रस्य परिशीलनम्

डॉ. ममता कुमारी

केयं नीतिः? तच्छास्त्रं किमिति जिज्ञासायां तद् बोधक प्रमाणं गवेषणायां मनीषिणः कृतयत्नाः भवन्ति। नीतिरिति नयनम्। वैदिक वाङ्मये पुंसामानयनं वैदिक आचार संहितायाः शासनान्तर्गते, तदस्ति वैशिष्टयं वैदिकवाङ्मयस्य। वेदेषु भवा वैदिकी। लोकेषु भवा च लौकिकी। च एव वैदिकास्त एव लौकिका इति वैदिकी वाङ्.मयी नीतिरिति। प्रतिशाख्यग्रन्थस्य वचनमिदम्। तत्र चान्विष्यते मानवानां धर्मः। न भवति स्वार्थ–नोदिता बुद्धिर्गवेषकाणाम्। ते चिन्तकाः व्यापकनयेन विचारयन्ति। तेषां धियो धारककर्मशक्तयश्च सर्वजनहित–साधिकाः भवन्ति। एतादृशेषु प्रेक्षावत्सु जनेषु भगवतः प्रकाशो भवति।